

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 329/2026-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára a sudcov Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], t. č. Ústav na výkon väzby a Ústav na výkon trestu odňatia slobody [REDACTED], zastúpeného Mgr. Juraj Hedera s. r. o., P. Benického 786/6, Nitra, proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4To/10/2026 z 12. februára 2026 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. apríla 2026 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného čl. 50 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý proces a súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 2 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), a to uznesením krajského súdu sp. zn. 4To/10/2026 z 12. februára 2026. Žiada napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie. Zároveň žiada priznať náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva nasledujúci stav veci:

3. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Komárno podala 31. júla 2024 obžalobu pod sp. zn. 2 Pv 439/23/4401 na sťažovateľa za spáchanie zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a ods. 3 písm. a) a d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a j) Trestného zákona a zločinu sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 a ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona.

4. Rozsudkom Okresného súdu Komárno sp. zn. 1T/47/2024 z 18. decembra 2025 bol sťažovateľ uznaný za vinného zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 7 rokov. Podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku bol sťažovateľ oslobodený zo skutku obžaloby právne kvalifikovaného ako zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a ods. 3 písm. a) a d)

Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b) a j) Trestného zákona a zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 a ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona.

5. Sťažovateľ a prokurátor podali proti rozsudku okresného súdu odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napádaným uznesením tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. b), c), d) Trestného poriadku zrušil rozsudok okresného súdu v celom rozsahu a vec vrátil okresnému súdu na nové prejednanie a rozhodnutie.

6. Okresný súd vyhlásil 17. marca 2026 rozsudok pod sp. zn. 1T/47/2024, ktorým uznal sťažovateľa za vinného zo spáchania zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a) a ods. 3 písm. d) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b), j) Trestného zákona, za čo mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov. Podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku bol sťažovateľ oslobodený zo skutku obžaloby právne kvalifikovaného ako zločin sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 1 a ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona.

II.

Argumentácia sťažovateľa

7. Sťažovateľ namieta, že krajský súd v napádanom uznesení protizákonne a protiústavne vyslovil vinu sťažovateľa, keď ako druhostupňový súd konajúci v odvolacom konaní uviedol, že sťažovateľ sa dopúšťal konania v obžalobe. Krajský súd teda v rozpore s princípom prezumpcie neviny svojím rozhodnutím priamo zaviazal okresný súd k odsúdeniu sťažovateľa, čo okresný súd následne aj spravil, bez ohľadu na hlavné pojednávania, ktoré nepriniesli žiadnu zmenu skutkového a dôkazného stavu. Krajský súd poprel ústavný princíp prezumpcie neviny a súčasne v rozpore s čl. 50 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 2 dohovoru vylúčil oslobodenie sťažovateľa spod obžaloby v kontexte § 285 Trestného poriadku. Zo strany krajského súdu malo ísť podľa názoru sťažovateľa o cieleňú blokáciu jeho oslobodenia a o priamy príkaz na jeho odsúdenie, čo je priamym vyjadrením porušenia princípu prezumpcie neviny sťažovateľa a deformáciou trestného konania. Napriek zásade *iura novit curia* rozhodol krajský súd napádaným uznesením protizákonne, podľa sťažovateľa vedome konal aj protiústavne, čím sa mal dopustiť *denegatio iustitiae*.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

9. Podľa § 132 ods. 1 zákona ústavnom súde ústavná sťažnosť je neprípustná, ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd alebo ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

10. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu zakotveného v čl. 127 ods. 1 *in fine* ústavy, ako aj v § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde je, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú.

11. Súčasťou doterajšej judikatúry ústavného súdu je aj ustálený právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu, a preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a pred tým, ako podá ústavnú sťažnosť ústavnému súdu, musí požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

12. Vyčerpanie právnych prostriedkov, ktoré zákon poskytuje na účinnú ochranu základných práv a slobôd a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov, je jednou z podmienok prípustnosti ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, a teda aj podmienkou konania vo veci individuálnej ochrany základných práv a slobôd pred ústavným súdom [§ 55 písm. d) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde]. V prípade nesplnenia tohto postupu platí, že ústavná sťažnosť je neprípustná.

13. Subsidiarita ústavnej sťažnosti má pritom dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje, a materiálnou subsidiaritou je myslené to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum. Pokiaľ právny predpis ustanoví, že v určitej procesnej situácii je príslušný na rozhodovanie o právach a slobodách jednotlivca konkrétny orgán verejnej moci, bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu deľby moci (čl. 2 ods. 2 ústavy), pokiaľ by iný orgán o týchto právach rozhodoval bez toho, aby bola daná možnosť príslušnému orgánu na realizáciu jeho právomoci. Obidve tieto hľadiská preto treba reflektovať pri interpretácii a aplikácii jednotlivých inštitútov zákona o ústavnom súde, v danom prípade pre posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti a príslušnosti ústavného súdu na jej prijatie na ďalšie konanie.

14. Ústavný súd v prvom rade konštatuje, že krajský súd napadnutým uznesením podľa § 321 ods. 1 písm. b), c) a d) Trestného poriadku zrušil rozsudok okresného súdu a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil okresnému súdu, aby ju znovu prejednal a rozhodol. Vychádzajúc z aktuálneho stavu trestnej veci sťažovateľa a princípu subsidiarity, má sťažovateľ dispozičnú možnosť domáhať sa ochrany svojich práv v konaní pred okresným súdom, ktorý opätovne prejedná jeho trestnú vec, a v prípade nesúhlasu s jeho rozhodnutím prostredníctvom riadneho opravného prostriedku a v prípade nesúhlasu s následným konaním a rozhodnutím odvolacieho súdu prostredníctvom mimoriadneho opravného prostriedku, pričom odvolanie a dovolanie nepochybne napĺňajú atribúty účinného prostriedku nápravy. Pre výkon právomoci ústavného súdu v kontexte sťažovateľom označených práv je teda kľúčová otázka, že napadnuté uznesenie krajského súdu nie je rozhodnutie konečné, ale len medzitýmne (aj keď pri prieskume meritórneho rozhodnutia okresného súdu), pričom sťažovateľ bude môcť legálne ovplyvniť (resp. sa tak snažiť) rozhodovaciu právomoc okresného súdu vo svoj prospech a takto vzdorovať aj záverom krajského súdu, a to aj jeho budúcim možným záverom, ak bude krajský súd opäť rozhodovať a sťažovateľ jeho rozhodnutie

napadne. Právomoc ústavného súdu je daná až následne vo vzťahu k výslednej spravodlivosti konania, a to v kontexte všetkých uplatniteľných referenčných noriem.

15. Ústavný súd v obdobných prípadoch opakovane zdôraznil, že ústavné súdnictvo a právomoc ústavného súdu sú vybudované predovšetkým na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, v ktorých protiústavnosť nemožno napraviť iným spôsobom, teda predovšetkým procesnými prostriedkami vyplývajúcimi z príslušných právnych noriem. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat' pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd označených v čl. 127 ods. 1 ústavy, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (III. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, III. ÚS 75/05, IV. ÚS 76/05, I. ÚS 314/09).

16. Vzhľadom na uvedené ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde. Vo vzťahu k namietanému porušeniu princípu prezumpcie nevinu zároveň dodáva:

17. Zásada prezumpcie nevinu predstavuje jednu z vedúcich zásad, na ktorých je založené trestné konanie (§ 2 ods. 4 Trestného poriadku). Vychádza zo všeobecného princípu „*praesumptio boni viri*“, podľa ktorého sa občan zásadne považuje za dobrého a spravodlivého až do okamihu, keď sa preukáže opak. Význam tejto zásady v trestnom procese potvrdzuje aj jej ukotvenie v ústave a medzinárodných ľudskoprávných dokumentoch. Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorého judikatúru ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti štandardne zohľadňuje, zvykne chápať obsah uvedenej zásady v dvoch rovinách. V prvom prípade ide o uplatňovanie zásady *in dubio pro reo* predstavujúcej podľa ESLP špecifický výraz zásady prezumpcie nevinu, ktorej uplatňovanie si vyžaduje, aby sudcovia rozhodujúci vec obvineného nevychádzali z vopred prijatého presvedčenia, že obvinený spáchal trestný čin, ktorý je mu kladený za vinu, a v uvedenej rovine presahuje do práva na nestranný súd. Druhú rovinu napĺňania zásady prezumpcie nevinu judikatúra ESLP prezentuje v požiadavke, aby sa orgány verejnej moci, či už orgány činné v trestnom konaní a súdy, alebo aj iní verejní činitelia, zdržali nevhodných vyjadrení smerovaných k osobe obvineného, ktoré odrážajú názor o vine obvineného ešte pred tým, než bola jeho vina preukázaná zákonným spôsobom – právoplatným odsudzujúcim rozsudkom. Námietky sťažovateľa prezentované v podanej ústavnej sťažnosti sa týkajú druhej roviny napĺňania zásady prezumpcie nevinu.

18. Podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom, ako aj dôkazy prípustné podľa § 119 ods. 5 podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

19. Podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku ak po zrušení napadnutého rozsudku alebo niektorej jeho časti treba urobiť vo veci nové rozhodnutie, vráti odvolací súd vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, len vtedy, ak by doplnenie konania odvolacím súdom bolo spojené s neprimeranými ťažkosťami alebo by mohlo viesť k iným skutkovým záverom. Podľa § 322 ods. 4 Trestného poriadku odvolací súd nemôže sám a) uznať obžalovaného za vinného zo skutku, pre ktorý bol napadnutým rozsudkom oslobodený, b) uznať obžalovaného za vinného z ťažšieho trestného činu, než z akého ho mohol v napadnutom rozsudku uznať za vinného súd prvého stupňa.

20. Podľa § 327 ods. 1 Trestného poriadku súd, ktorému vec bola vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí odvolací súd, a je povinný vykonať úkony a dôkazy, ktorých vykonanie odvolací súd nariadil.

21. Organizácia všeobecných súdov je vybudovaná hierarchicky, kde každý stupeň súdnictva plní jemu zákonom určenú úlohu. Táto organizácia musí garantovať naplnenie základného práva účastníka konania/strany konania na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých aktívnym vyjadrením je aj viazanosť súdu nižšieho stupňa právnym názorom súdu vyššieho stupňa.

22. Krajský súd ako súd odvolací bol v odvolacom konaní kompetenčne oprávnený na hodnotenie skutkových, ako aj právnych okolností veci. Keďže však dôkazy nemohol vo svetle svojich záverov (hoci prieskumného súdu vyššieho stupňa) krajský súd prehodnotiť sám, teda musel vec vrátiť na nové konanie okresnému súdu, musel zároveň svoje kritické posúdenie skutkových zistení rozsudku okresného súdu vyjadriť v odôvodnení svojho rozhodnutia [v kontexte formulácie uvedenej v § 321 ods. 1 písm. b), c) Trestného poriadku], s ktorým sa v nižšej inštančnej pozícii musel okresný súd vysporiadať.

23. Bolo povinnosťou okresného súdu po vrátení veci ju opätovne prejsť a rozhodnúť spôsobom síce reflektujúcim aj skutkový názor krajského súdu, ale nie záväzne. Skutkový stav bol teda okresný súd povinný nanovo prehodnocovať, pričom viazanosť právnym názorom odvolacieho súdu neznamená viazanosť jeho názorom skutkovým, resp. názorom na hodnotenie dôkazov.

24. Rozhodnutie krajského súdu, resp. príslušná časť jeho odôvodnenia teda nie je pre ďalšie konanie diskvalifikačná, ako sa domnieva sťažovateľ, ktorému ostával zachovaný dostatočný priestor na obhajobu v konaní a na uplatnenie svojich námietok, resp. prostriedkov nápravy vo vzťahu ku konaniu a k rozhodovaniu všeobecných súdov v jeho celom inštančnom postupe.

25. Odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku má za následok, že už bolo bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa artikulovaných v sťažnostnom petite.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júna 2026

Peter Molnár
predseda senátu